

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL K. B. 2017-12-01 SKUNDO**

2019 m. sausio 17 d. Nr. S-10 (7-27/2018)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Galiauskaitės
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus – pranešėjas
Vilmos Vildžiūnaitės

sekretoriaujant

Ramutei Matkevičienei

šalims nedalyvaujant

2018 m. gruodžio 18 d. išnagrinėjusi K. B. (toliau – Pareiškėjas) 2017-12-01 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2017-11-08 sprendimo Nr. 68-180, n u s t a t ė:

Inspekcija ginčijamu sprendimu patvirtino Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Klaipėdos AVMI) 2017-08-17 sprendimą Nr. (6.5)-FR0682-320 dėl 2017-06-14 patikrinimo akto Nr. (9.6) FR0680-261 tvirtinimo. Klaipėdos AVMI minėtu sprendimu patvirtino nurodymus Pareiškėjui sumokėti 90077,33 Eur gyventojų pajamų mokesčių (toliau – GPM), 6455,62 Eur GPM delspinigius ir atleido Pareiškėją nuo 53154,63 Eur GPM delspinigių.

Klaipėdos AVMI, atlikusi Pareiškėjo 2006-01-01–2010-12-31 laikotarpio GPM mokesčių patikrinimą, nustatė, kad Pareiškėjas, būdamas UAB „H1“ direktorius ir kasininkas, 2010 m. rugpjūčio–rugsėjo mėnesiais, turėdamas savo žinioje UAB „H1“ grynuosius pinigus, UAB „H1“ 2010-08-31 kasos išlaidų orderyje (toliau – KIO) Nr. 079 ir 2010-09-30 KIO Nr. 101 nurodė, kad atitinkamai 1691872 Lt ir 376148,03 Lt išmokėjo Estijos įmonei „R1“ kaip gražinamą nepanaudotą avansą, tačiau faktiškai šių pinigų sumų gavėjui neišmokėjo, o juos pasisavino. Tokiu būdu Pareiškėjas iš UAB „H1“ kasos pasisavino grynuosius pinigus, iš viso 2068020,03 Lt (598940 Eur), kuriuos panaudojo kitiems tikslams, tenkinant kitų asmenų poreikius. Klaipėdos AVMI pasisavintas ir iššvaistytas pinigines lėšas priskyrė apmokestinamosioms pajamoms, nuo kurių, vadovaudamasi 2002-07-02 Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 (toliau – GPMĮ) 2 str. 14 dalies, 3 straipsnio, 5 str. 1 dalies, 8 str. 2 dalies, 22 str. 3 dalies, 25 straipsnio, 27 straipsnio nuostatomis, Pareiškėjui apskaičiavo mokėtiną 90077,33 Eur GPM, 6455,62 Eur GPM delspinigius, taip pat atleido nuo 53154,63 Eur GPM delspinigių.

Pareiškėjas pateikė skundą Inspekcijai, tačiau Inspekcija skundžiamu sprendimu Pareiškėjo skundą atmetė ir Klaipėdos AVMI sprendimą patvirtino.

Skundžiamame sprendime nurodyta, kad ginčas tarp Pareiškėjo ir mokesčių administratoriaus yra kilęs dėl Pareiškėjui papildomai apskaičiuoto 90077,33 Eur GPM už 2010 metus.

Dėl GPM objekto ir Pareiškėjo pareigos mokėti GPM. Inspekcija, vadovaudamasi GPMĮ 3 straipsnio, 8 str. 1 ir 2 dalių, 2 str. 14 dalies, 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 2 str. 15 dalies nuostatomis bei remdamasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika, nurodo, kad asmuo bus laikomas mokesčių mokėtoju MAĮ ir GPMĮ prasme tik tuo atveju, jeigu jam atsiras prievolė mokėti mokestį dėl tam tikrų sudarytų sandorių ar kitu būdu gautų pajamų, kurios pagal minėtus įstatymus yra pripažįstamos apmokestinamosiomis pajamomis.

Inspekcija nurodo, kad mokestinio patikrinimo metu, remiantis UAB „H1“ mokestinio tyrimo metu surinkta informacija, ikiteisminio tyrimo metu baudžiamojoje byloje Nr. 1A-146-483/2016 surinktais dokumentais bei užfiksuotais duomenimis, nustatyta, kad Estijos įmonė „R1“ į UAB „H1“ sąskaitą AB banke Snoras Nr. LT960075800119467730 laikotarpiu nuo 2010-08-11 iki 2010-09-17 šešiais bankiniais pavedimais iš viso pervedė 2068020,03 Lt (ginčo suma).

Pagal 2010-08-31 KIO Nr. 079 ir 2010-09-30 KIO Nr. 101 buvo įformintas grynujų pinigų, atitinkamai 1691872 Lt ir 376149,03 Lt, iš viso – 2068020,03 Lt, išdavimas Estijos įmonei „R1“, kuriuose nurodytas pagrindas – „Gražinamas nepanaudotas avansas“. Minėtuose KIO nenurodyti Estijos įmonės „R1“ atstovo vardas, pavardė, paso ar kito asmens tapatybę įrodančio dokumento duomenys, gyvenamoji vieta ar kiti asmens tapatybę galintys patvirtinti duomenys. 2010-08-31 KIO Nr. 079 pasirašytas UAB „H1“ vadovo Pareiškėjo, kasininko Pareiškėjo, finansininkės J. B. , gavėjo parašas yra, tačiau parašas vizualiai panašus į Pareiškėjo parašą.

Pareiškėjas, būdamas UAB „H1“ direktorius ir kasininkas, 2010 m. rugpjūčio – rugsėjo mėnesiais, UAB „H1“, turėdamas savo žinioje UAB „H1“ pinigus, 2010-08-31 KIO Nr. 079, 2010-09-30 KIO Nr. 101 nurodydamas, kad iš viso – 2068020,03 Lt (598940 Eur) išmokėjo Estijos įmonei „R1“ kaip gražinamą nepanaudotą avansą, tačiau faktiškai šių pinigų sumų gavėjui – Estijos įmonei „R1“ neišmokėdamas, neteisėtai, savo nuožiūra disponavo UAB „H1“ turtu, veikė priešingai UAB „H1“ interesams, UAB „H1“ turtas buvo naudojamas kitiems tikslams, t. y. neteisėtai, neatlygintinai, jam svetimą, jo žinioje buvusį turtą perleido byloje nenustatytiems tretiesiems asmenims (*Lietuvos apeliacinis teismas nuosprendyje nurodė, kad UAB „H1“ priklausantys grynieji pinigai galėjo būti panaudoti tenkinant kitos įmonės OOO „LI“ interesus*), iššvaistė 2068020,03 Lt (598940 Eur) UAB „H1“ priklausančias pinigines lėšas bei tokiu būdu padarė 2068020,03 Lt (598940 Eur) turtinę žalą UAB „H1“. Inspekcija atkreipia dėmesį, kad Lietuvos apeliacinis teismas nuosprendyje pažymėjo, jog turtinė žala UAB „H1“ buvo padaryta ir šio fakto nepaneigia tai, kad byloje nepareikštas civilinis ieškinys dėl turtinės žalos atlyginimo (patikrinimo akto 9 psl.).

Lietuvos apeliacinis teismas nuosprendyje pažymėjo, kad byloje nėra duomenų, jog kaltinime nurodytas turtas naudojamas tenkinant UAB „H1“ užsakovo Estijos įmonės „R1“ poreikius. Nuteistasis Pareiškėjas nepagrindė savo argumentų dėl pinigų panaudojimo UAB „H1“ reikmėms, nepateikė jokių rašytinių duomenų ar kitos medžiagos, kad paimti iš kasos pinigai buvo naudojami UAB „H1“ interesais.

Pareiškėjas ikiteisminio tyrimo ir teisminių procesų metu pripažino, kad netikrais kasos išlaidų orderiais imitavo nepanaudotų pinigų gražinimą Estijos įmonei „R1“, o paskui ir I. A. , nors pinigų realiai niekam negrąžino (kad pinigų negavo pripažino ir I. A.). Lietuvos apeliacinis teismas nuosprendyje konstatavo, kad Pareiškėjas nepagrindė savo argumentų dėl pinigų panaudojimo Estijos įmonės „R1“ reikmėms, nepateikė jokių rašytinių duomenų ar kitos medžiagos, kad iš kasos paimti pinigai buvo naudojami UAB „H1“ interesams, taip pat

Pareiškėjas negalėjo paaiškinti kaip paskui tuos realiai negrąžintus pinigus (pinigų perteklių) fiksavo įmonės kasoje. Mokestinio patikrinimo metu pagal UAB „H1“ buhalterinės apskaitos dokumentus taip pat nenustatyta, kad Pareiškėjas 2010 m. iš kasos paimtus ir Estijos įmonei „R1“ negrąžintus 2068020,03 Lt įnešė į UAB „H1“ kasą (patikrinimo akto 9 psl.).

Pareiškėjo veiksmai, disponuojant įmonės kasoje buvusiais grynaisiais pinigais ir nepateikiant lėšų panaudojimą pagrindžiančių dokumentų, neatitinka racionalaus, protingo, rūpestingo asmens elgesio normų. Klaipėdos apygardos teismas baudžiamojoje byloje Nr. 1-65-360/2015 nustatė, kad Pareiškėjas apgaulingai tvarkė įmonės buhalterinę apskaitą, t. y. apskaitos registruose neužregistravo visų pajamų bei buhalterinėje apskaitoje parodytos faktiškai neįvykusios ūkinės operacijos, t. y. buhalterinėje apskaitoje Pareiškėjas panaudojo aiškiai netikrus KIO, pagal kuriuos Estijos įmonei „R1“ ir kitoms įmonėms buvo fiktyviai grąžinti nepanaudoti avansai už 2000-04-01–2010-10-24 laikotarpį, dėl ko negalima visiškai nustatyti jos turto, nuosavo kapitalo, įsipareigojimų dydžio, struktūros, todėl Pareiškėją pripažino kaltu, padarius nusikaltimą, numatytą Baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 222 str. 1 dalyje (Apgaulingas apskaitos tvarkymas). Pareiškėjas taip pat buvo pripažintas kaltu dėl dokumento suklastojimo ar suklastoto dokumento panaudojimo arba realizavimo (BK 300 str. 1 d.).

Mokesčių administratorius turi teisę apskaičiuoti mokestį remdamasis kitų valstybės įstaigų ir institucijų aktais ar kitais dokumentais, surašydamas patikrinimo aktą MAĮ nustatyta tvarka (MAĮ 72 str. 1 d.). LVAT savo praktikoje laikosi pozicijos, jog remiantis fiskalinio neutralumo principu, baudžiamojoje byloje sprendžiamas lėšų teisėtumo klausimas niekaip nedaro įtakos mokestiniams teisiniams santykiams, nes nepriklausomai nuo to, ar šios lėšos gautos teisėtai, ar ne, jos gali būti apmokestintos pagal atitinkamo mokesčių įstatymo nuostatas (2017-09-12 *nutartis adm. byloje Nr. A-957-438/2017*). Inspekcija konstatuoja, kad Pareiškėjo patraukimas baudžiamojon atsakomybėn neeliminuoja pareigos, atsirandančios mokesčių įstatytų pagrindu, sumokėti mokesčius nuo neteisėtai gautų piniginių lėšų.

Dėl Pareiškėjo motyvų, jog Lietuvos apeliacinis teismas 2016-12-16 baudžiamojoje byloje Nr. 1A-146-483/2016 Pareiškėjo veiką perkvalifikavo iš BK 183 str. 2 dalies (turto pasisavinimas) į BK 184 str. 2 dalies (turto iššvaistymas), Inspekcija pažymi, kad minėta aplinkybė neeliminuoja fakto, kad Pareiškėjas gavo pajamas grynaisiais pinigais iš UAB „H1“, kas ir yra pagrindas nuo gautų pajamų mokesčių įstatymų nustatyta tvarka apskaičiuoti ir sumokėti mokesčius. Pareiškėjo 2010 m. gautos 2068020,03 Lt (598940 Eur) piniginės lėšos pagal neteisėtai KIO įformintą ūkinę operaciją (grynųjų pinigų grąžinimą avansu) iš UAB „H1“ kasos pagrįstai pripažintos Pareiškėjo pajamomis, nes pagal GPMĮ nuostatas prievolė mokėti GPM kyla gyventojui, kuris faktiškai bet kokia forma gauna pajamų. Klaipėdos AVMI pagrįstai nurodė, kad Pareiškėjo gautos 2068020,03 Lt (598940 Eur) piniginės lėšos laikytinos kitomis su darbo santykiais nesusijusiomis ir ne individualios veiklos pajamomis ir nuo kurių pagrįstai Pareiškėjui už 2010 metus apskaičiavo 90077,33 Eur GPM, 6455,62 Eur GPM delspinigius bei, vadovaudamasi protingumo ir teisingumo principu, atleido Pareiškėją nuo 53154,63 Eur GPM delspinigių.

Pareiškėjas su Inspekcijos sprendimu nesutinka ir Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) prašo skundžiamą sprendimą panaikinti.

Individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (taktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos (*Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 8 str. 1 d.*). Savo priimtus sprendimus mokesčių administratorius grindė UAB „H1“ mokestinio tyrimo metu surinkta informacija, ikiteisminio tyrimo metu baudžiamojoje byloje Nr. I A-146-483/2016 surinktais dokumentais bei užfiksuotais duomenimis. Tačiau mokesčių administratoriaus išvados yra prieštaraujančios įsiteisėjusiu Lietuvos apeliacinio teismo 2016-12-16 nuosprendžiu nustatytoms aplinkybėms.

Mokesčių administratorius baudžiamojoje byloje įvertintus įrodymus interpretuoja skirtingai, nei nustatė Lietuvos apeliacinis teismas.

Lietuvos apeliacinis teismas baudžiamojoje byloje Nr. I A-146-483/2016 Pareiškėjo veiklą perkvalifikavo iš BK 183 str. 2 d. (turto pasisavinimas) į BK 184 str. 2d. (turto iššvaistymas). Teismas nurodė, kad UAB „H1“ turtas buvo naudojamas kitiems tikslams, tenkinant kitų asmenų poreikius. Teismas taip pat nurodė, kad byloje nėra duomenų, jog Pareiškėjas kaltinime nurodytą turtą pavertė savo turtu, jog kaltinime nurodyta grynujų pinigų suma – 598940 Eur (2068020,03 Lt) tapo Pareiškėjo nuosavybe, t. y. juos pasisavino, šis turtas nebuvo rastas pas K. B. (Pareiškėją), nėra kitų įrodymų, kad jis šį turtą būtų pats asmeniškai užvaldęs. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad K. B., neteisėtai, neatlygintinai, jam svetimą, jo žinioje buvusį turtą perleido byloje nenustatytiems tretiesiems asmenims ir taip padarė 598940 Eur (2068020,03 Lt) žalą UAB „H1“.

Lietuvos apeliacinio teismo 2016-12-16 nuosprendžiu nustatytos aplinkybės suponuoja priešingą išvadą, nei daro mokesčių administratorius. Šiuo atveju mokesčių administratorius nepateikė jokių faktinių objektyvių duomenų bei nepagrindė jokiais raštiniais įrodymais, kad Pareiškėjas gavo 2068020,03 Lt pajamas, kurios yra apmokestinimo objektu. Apmokestinimo aiškumo principas (MAĮ 9 str.) reikalauja, kad mokesčių administratorius priimtų mokesčių mokėtojui jam realiai suvokiamą sprendimą. LVAT yra konstatavęs, kad VAĮ 8 straipsnio nuostatos reiškia, kad akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas vadovavosi, priimdamas administracinį aktą: motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas (*LVAT 2015-12-07 nutartis adm. byloje Nr. A-2519-502/2015*). Šiuo atveju mokesčių administratoriaus sprendimai yra neargumentuoti, netinkamai pateikiamas teisinis pagrindas, įrodymų vertinimas, nemotyvuoti bei nepagrįsti jokiais leistiniais įrodymais, nėra objektyvių duomenų, patvirtinančių ginčo piniginių lėšų gavimą ir disponavimą jomis. Priimti sprendimai dėl GPM apskaičiavimo turi būti pagrįsti leistiniais įrodymais, o ne prielaidomis (MAĮ 67 str. 1 d.).

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjo skundas atmetinas, skundžiamas Inspekcijos sprendimas tvirtintinas.

Mokestinis ginčas tarp šalių vyksta dėl mokesčių administratoriaus nurodymų Pareiškėjui sumokėti 90077,33 Eur GPM ir 6455,62 Eur GPM delspinigius, mokesčių administratoriui Pareiškėjo iš UAB „H1“ kasos pasisavintus grynuosius pinigus (598940 Eur) pripažinus Pareiškėjo gautomis apmokestinamosiomis pajamomis, kurių Pareiškėjas nedeklaravo ir nuo kurių nesumokėjo pajamų mokesčio, ir šias pajamas atitinkamai apmokestinus.

Mokesčių administratorius, atlikęs Pareiškėjo 2006-01-01–2010-12-31 laikotarpio GPM mokesčių patikrinimą, taip pat remdamasis UAB „H1“ mokesčio tyrimo metu surinkta informacija, ikiteisminio tyrimo metu baudžiamojoje byloje Nr. 1A-146-483/2016 surinktais dokumentais bei užfiksuotais duomenimis, nustatė, kad Pareiškėjas, būdamas UAB „H1“ direktorius ir kasininkas, 2010 m. rugpjūčio–rugsėjo mėnesiais, turėdamas savo žinioje UAB „H1“ grynuosius pinigus, UAB „H1“ 2010-08-31 kasos išlaidų orderyje (KIO) Nr. 079 ir 2010-09-30 KIO Nr. 101 nurodė, kad atitinkamai 1691872 Lt ir 376148,03 Lt išmokėjo Estijos įmonei „R1“ kaip gražinamą nepanaudotą avansą, tačiau faktiškai šių piniginių sumų (iš viso 2068020,03 Lt (598940 Eur) gavėjui neišmokėjo, o juos pasisavino. Mokesčių administratorius pasisavintas ir iššvaistytas pinigines lėšas priskyrė Pareiškėjo apmokestinamosioms pajamoms ir pagal GPMĮ nuostatas atitinkamai apmokestino. Pareiškėjas neigia mokesčių administratoriaus išvadas ir nurodo, kad mokesčių administratorius nepateikė jokių faktinių objektyvių duomenų bei nepagrindė jokiais raštiniais įrodymais, kad jis (Pareiškėjas) gavo 2068020,03 Lt pajamas, kurios yra apmokestinimo objektas. Pareiškėjo teigimu, mokesčio byloje nėra objektyvių duomenų, patvirtinančių ginčo piniginių lėšų gavimą ir disponavimą jomis.

Atsižvelgusi į faktines bylos aplinkybes, taip pat įvertinusi skundžiamo sprendimo ir Pareiškėjo skunde pateiktus argumentus, Komisija konstatuoja, kad ginčas iš esmės kilo dėl to, ar pagal mokestinio patikrinimo metu surinktus duomenis bei atsižvelgęs į baudžiamojoje byloje Nr. 1A-146-483/2016 nustatytą faktinę aplinkybę, jog Pareiškėjas, turėdamas savo žinioje UAB „H1“ grynuosius pinigus (*ginčo sumas – iš viso 2068020,03 Lt (598940 Eur)*), faktiškai šių piniginių sumų Estijos įmonei „R1“ neišmokėjo, t. y. šias pinigines lėšas naudojo kitiems tikslams, tenkinant kitų asmenų poreikius, mokesčių administratorius pagrįstai ginčo sumas (*iš viso 2068020,03 Lt (598940 Eur)*) priskyrė Pareiškėjo apmokestinamosioms pajamoms ir jas atitinkamai apmokestino. Tai ir apibrėžia bylos nagrinėjimo ribas. Nagrinėjamu atveju nėra ginčo dėl teisės aiškinimo (Pareiškėjas neginčija jo apmokestinimui taikytų teisės normų teisėtumo) ir iš esmės mokestinės bylos baigtis priklauso nuo surinktų įrodymų vertinimo.

Komisija sprendžia, kad mokesčių administratorius pateikė pakankamai įrodymų dėl Pareiškėjo iš UAB „H1“ paimtos ginčo 2068020,03 Lt (*598940 Eur*) sumos, kurios Estijos įmonei „R1“ Pareiškėjas neišmokėjo, taip pat nepanaudojo UAB „H1“ reikmėms, pripažinimo Pareiškėjo apmokestinamosiomis pajamomis, o Pareiškėjas, teigdamas atvirkščiai, nepateikė faktinių duomenų, kurių pagrindu būtų galima daryti priešingą išvadą, nei padarė mokesčių administratorius.

GPMĮ 3 straipsnyje nurodyta, jog pajamų mokestį moka pajamų gavęs gyventojas, o pagal GPMĮ 8 str. 1 dalį pajamos pripažįstamos jų gavimo momentu. Pagal MAĮ 2 str. 15 punktą mokesčių mokėtojas – asmuo, kuriam pagal mokesčio įstatymą yra nustatyta prievolė mokėti mokestį <...>, t. y. fizinis arba juridinis asmuo nuo to momento, kai jam pagal mokesčių įstatymus atsiranda prievolė mokėti mokestį, tampa mokesčių mokėtoju, o pajamų mokestį moka pajamų gavęs gyventojas. Pajamos pagal GPMĮ 2 str. 14 punktą, tai <...> per mokestinį laikotarpį gautas atlygis už atliktus darbus, suteiktas paslaugas, už perduotas ar suteiktas teises, už parduotą ar kitaip perleistą, investuotą turtą ar lėšas ir (arba) kita gauta nauda pinigais ir (arba) natūra <...>. LVAT išplėstinė teisėjų kolegija administracinėje byloje Nr. A602-2280/2012 pažymėjo, jog sisteminė, loginė bei lingvistinė GPMĮ nuostatų analizė aiškiai iliustruoja, jog GPMĮ 8 str. 2 dalies 1 punktu numatytu atveju GPM mokėtoju pripažįstamas gyventojas, kuris faktiškai bet kokia forma gavo pajamų, kurios yra GPM objektas jų gavimo momentu <...>. Įstatymo leidėjo įtvirtintos nuostatos („pajamų gavęs“, „gautas atlygis už atliktus darbus“ ir pan.) suponuoja išvadą, kad mokestinių prievolių atsiradimą sąlygoja tam tikrų būtinų juridinių faktų visuma. Tai reiškia, jog asmuo bus laikomas mokesčių mokėtoju MAĮ ir GPMĮ prasme tik tuo atveju, jeigu jam atsiras prievolė mokėti mokestį dėl tam tikrų sudarytų sandorių ar kitu būdu gautų pajamų, kurios pagal minėtus įstatymus yra pripažįstamos apmokestinamosiomis pajamomis.

Pareiškėjo teigimu, mokesčių administratorius neteisingai interpretavo Lietuvos apeliacinio teismo 2016-12-16 nuosprendžiu nustatytas aplinkybes ir neįrodė, kad Pareiškėjas gavo 2068020,03 Lt pajamas, kurios yra apmokestinimo objektas.

Įsiteisėjusių teismo nuosprendžių baudžiamojoje byloje įtaka nagrinėjamai administracinei bylai yra aiškiai apibrėžta Administracinių bylų teisenos įstatyme (toliau – ABTĮ). Kaip savo praktikoje yra nurodęs LVAT, šiuo aspektu pažymėtina, kad ABTĮ 58 straipsnio 4 dalis (*Komisijos pastaba: nuo 2016-07-01 galiojančioje ABTĮ redakcijoje 57 str. 4 dalis*) prie teismo procese neįrodinėtinų aplinkybių ir faktų priskiria įsiteisėjusį teismo nuosprendį baudžiamojoje byloje, kuris yra privalomas teismui, nagrinėjančiam administracines bylas dėl asmens, dėl kurio priimtas teismo nuosprendis, veiksmų administracinių teisinių pasekmių. Ši nuostata reiškia, kad įsiteisėjęs teismo nuosprendis turi prejudicinę galią tik asmeniui, kurio atžvilgiu nuosprendis buvo priimtas, be to, reikšmingi yra tik tie tokio asmens veiksmai, nustatyti teismo nuosprendžiu, kurie sukelia administracines teises pasekmes (*LVAT 2009-01-22 nutartis adm. byloje Nr. A⁸²²-107/2009, 2014-04-24 nutartis adm. byloje Nr. A⁶⁰²-542/2014*). Kitaip tariant, nebereikia iš naujo

nustatyti teismo nuosprendžiu nustatytų nusikalstamos veikos pasekmių, esančių administracinės bylos įrodinėjimo dalyko sudėtyje.

Įvertinusi Lietuvos apeliacinio teismo 2016-12-16 nuosprendyje baudžiamojoje byloje Nr. 1A-146-483/2016 konstatuotas faktines aplinkybes ir surinktus įrodymus, Komisija pritaria mokesčių administratoriaus padarytai išvadai, kad Pareiškėjas gavo 2068020,03 Lt pajamas, kurios yra apmokestinimo objektas.

Baudžiamojoje byloje Nr. 1A-146-483/2016 nustatyta, kad Estijos įmonė „R1“ į UAB „H1“ sąskaitą AB banke Snoras laikotarpiu nuo 2010-08-11 iki 2010-09-17 iš viso pervedė 2068020,03 Lt. Minėtame nuosprendyje konstatuota, jog byloje esančių įrodymų visuma patvirtina, kad Pareiškėjas, būdamas UAB „H1“ direktorius ir kasininkas, 2010 m. rugpjūčio – rugsėjo mėnesiais, turėdamas savo žinioje UAB „H1“ pinigus, 2010-08-31 KIO Nr. 079, 2010-09-30 KIO Nr. 101 nuroydamas, kad iš viso 2068020,03 Lt (598940 Eur) išmokėjo Estijos įmonei „R1“ kaip gražinamą nepanaudotą avansą, tačiau faktiškai šių pinigų sumų gavėjui – Estijos įmonei „R1“ neišmokėdamas bei už juos nenupirkdamas transporto priemonių, skirtų Estijos įmonei „R1“ ar jos atstovaujamai įmonei <<...>>, neteisėtai, savo nuožiūra disponavo UAB „H1“ turtu, veikė priešingai UAB „H1“ interesams, t. y. UAB „H1“ turtas buvo naudojamas kitiems tikslams, tenkinant kitų asmenų poreikius. Teismas padarė išvadą, kad Pareiškėjas neteisėtai, neatlygintinai, jam svetimą, jo žinioje buvusį turtą perleido byloje nenustatytiems tretiesiems asmenims ir taip padarė 2068020,03 Lt (598940 Eur) žalą UAB „H1“. Taip pat Lietuvos apeliacinis teismas konstatavo, kad nuteistasis K. B. (Pareiškėjas) nepagrindė savo argumentų dėl pinigų panaudojimo bendrovės reikmėms, nepateikė jokių rašytinių duomenų ar kitos medžiagos, kad paimti iš kasos pinigai buvo naudojami UAB „H1“ interesais. Nenustačius, kad K. B. naudojo turtą UAB „H1“ naudai, kvalifikuojant kaltininko veiką kaip turto išvaistymą (BK 184 str.), neturi reikšmės, kokiais kitais tikslais (pavyzdžiui, siekiant naudos sau ar kitiems asmenims) toks turtas buvo naudojamas.

Taigi iš baudžiamojoje byloje nustatytų faktinių aplinkybių matyti, kad Pareiškėjas disponavo iš UAB „H1“ kasos paimtais gryniaisiais pinigais 2068020,03 Lt (598940 Eur) ir šių aplinkybių, nustatytų remiantis surinktais įrodymais ir duomenimis, dėl Pareiškėjo turėtų piniginių lėšų vertinti kaip nors kitaip, nei jas vertino mokesčių administratorius mokesstinio patikrinimo metu, nėra jokio pagrindo. Dėl Pareiškėjo motyvų, jog Lietuvos apeliacinis teismas 2016-12-16 baudžiamojoje byloje Nr. 1A-146-483/2016 Pareiškėjo veiką perkvalifikavo iš BK 183 str. 2 dalies (turto pasisavinimas) į BK 184 str. 2 dalies (turto iššvaistymas), pritariama Inspekcijos pozicijai, jog ši aplinkybė neeliminuoja fakto, kad Pareiškėjas gavo ir disponavo pajamomis gryniaisiais pinigais iš UAB „H1“, kurios ir yra apmokestinimo objektas, o Pareiškėjas – mokesčių mokėtojas pagal aukščiau minėtas MAĮ ir GPMĮ nuostatas. Aplinkybė, kad baudžiamojoje byloje nenustatyta, kam buvo iššvaistytos Pareiškėjo turėtos ginčo pinigines lėšos, neturi reikšmės sprendžiant klausimą dėl šių pajamų apmokestinimo pagal GPMĮ nuostatas, nes Pareiškėjas nei mokesčių administratoriui, nei Komisijai nepateikė juridinę galią turinčių dokumentų, kuriais būtų galima pagrįsti ginčo sumų panaudojimą ir tokiu būdu Pareiškėjo turėtas ginčo pinigines lėšas 2068020,03 Lt (598940 Eur) priskirti Pareiškėjo neapmokestinamosioms pajamoms. Taigi Pareiškėjo 2010 m. gautos 2068020,03 Lt (598940 Eur) pinigines lėšas pagal neteisėtai KIO įformintą ūkinę operaciją (grynųjų pinigų gražinimą avansu) iš UAB „H1“ kasos pagrįstai pripažintos Pareiškėjo pajamomis, nes pagal GPMĮ nuostatas prievolė mokėti GPM kyla gyventojui, kuris faktiškai bet kokia forma gauna pajamų.

Komisija konstatuoja, jog nagrinėjamoje byloje mokesčių administratorius, priešingai, nei teigia Pareiškėjas, įvykdė jam MAĮ 67 str. 1 dalyje įtvirtintą pareigą ir pagrįstai sprendė, jog yra pagrindas ginčo sumą 2068020,03 Lt (598940 Eur) pripažinti Pareiškėjo apmokestinamosiomis pajamomis ir jas apmokestinti pagal atitinkamas GPMĮ nuostatas. Pareiškėjas, nors ir išdėstė tam tikrus argumentus bei pareiškė reikalavimų, tačiau nepateikė

objektyvių įrodymų savo teiginiams pagrįsti (MAĮ 67 str. 2 d.). Ginčijamas Inspekcijos sprendimas laikytinas pagrįstu ir teisėtu, todėl nėra jokio pagrindo jį keisti ar naikinti.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos 2017-11-08 sprendimą Nr. 68-180.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Galiauskaitė

Komisijos nariai

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Vilma Vildžiūnaitė